ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΚΟΡΥΦΑΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ ΠΕΤΡΟΝ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΝ

Ὁμιλία
τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Ρωμανοῦ Ἀναστασιάδου
ἐκφωνηθεῖσα κατά τόν Μέγαν Ἑσπερινόν
τῆς Ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου
ἐν τῇ πανηγυριζούσῃ Ἱερᾷ Μονῇ Ἁγίου Παύλου Γάλλου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου

Σάββατον, 28 Ἰουνίου 2014

«Τράνωσόν μου τὴν γλῶτταν Σωτήρ μου, πλάτυνόν μου τὸ στόμα, καὶ πληρώσας αὐτό, κατάνυξον τὴν καρδίαν μου, ἵνα οἷς λέγω ἀκολουθήσω, καὶ ἃ διδάσκω, ποιήσω πρῶτος· πᾶς γὰρ ποιῶν καὶ διδάσκων, φησίν, οὗτος μέγας ἐστίν· ἐὰν γὰρ λέγω μὴ πράττων, ὡς χαλκὸς ἠχῶν λογισθήσομαι»[1].

[1] βλ. Οἶκον Κοντακίου τῆς Ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου, Μηναῖον, Ἰούνιος ΚΘ΄.

Δέν θά μποροῦσα, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, νά ἀρχίσω μέ ἄλλο τρόπο τούτη τήν ταπεινή καί εὐλαβική προσφορά τοῦ πενιχροῦ μου λόγου στούς Μεγίστους καί ἀνεπανάληπτους Φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης. Δέν θά ἦταν δυνατόν νά ἀποφύγω τήν ἐπίκληση τῆς πανσθενουργοῦ Χάριτος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ ἐνυπόστατου Λόγου τοῦ Θεοῦ, προκειμένου νά ἀποτολμήσω νά καταθέσω στήν ἀγάπη σας τίς ὅποιες σκέψεις μέ ἀξιώσει Ἐκεῖνος νά ἀρθρώσω ὡς λόγον γιά τούς Ἐκλεκτούς τῶν ἐκλεκτῶν Του, γιά τούς Πρώτους τῶν Ἀποστόλων Του, γιά τούς Κορυφαίους τῶν Μαθητῶν Του, γιά τούς γνησιώτερους τῶν Φίλων Του. Διστάζω νά χρησιμοποιήσω τά δικά μου πτωχά καί ἀδύναμα λόγια καί ἐναγώνια ἀναζητῶ λέξεις, φράσεις καί νοήματα μέσα στόν ἀπύθμενο ὠκεανό τῆς Σοφίας Του. Καί -μέ ἀφροσύνη ἴσως καί τόλμη περισσή, ἀλλά μέ καλή προαίρεση- παραφράζω, γιά τήν τωρινή περίσταση, τά λόγια Ἐκείνου. Καί τά ἀπευθύνω σέ ἐμένα πρῶτα ἀλλά καί σέ ὅλους ἐσᾶς, τούς καλούς καί φιλάγιους ἀδελφούς, πού συναχθήκαμε ἀπόψε μέ πίστη καί ἔνθεο ζῆλο σέ αὐτό ἐδῶ τό Ἱερό Σέμνωμα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ρεθυμνίων: «τί ἐξήλθομεν ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθομεν ἰδεῖν; ἀπόστολον; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον ἀποστόλου»[2].

Πανήγυρις λαμπρά καί Ἑορτή χαρμόσυνος γιά τήν Ἁγία μας Ἐκκλησία ἡ πανίερος Μνήμη τῶν Ἁγίων Ἐνδόξων Πανευφήμων καί Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου. Ἀναμφίβολα προβάλλει ὡς ἀφορμή πνευματικῆς εὐφροσύνης καί οὐράνιας ἀγαλλίασης. Δέν εἶναι ὅμως ἁπλῶς καί μόνον μία ἀκόμη Πανήγυρις ἀνάμεσα στίς ἄλλες πού διανθίζουν τόν ἐνιαύσιο ἁγιολογικό κύκλο τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτό μᾶς τό καθιστᾶ σαφές καί ξεκάθαρο ἡ ἴδια ἡ μακραίωνη Ἱερά Παράδοσή μας ὁρίζοντας τήν πολυήμερη Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἡ ὁποία εἶναι, μέ ἐξαίρεση φυσικά τήν Νηστεία τοῦ Δεκαπενταυγούστου πρός τιμήν τῆς Παναγίας μας, μοναδική γιά μνήμη Ἁγίων καί, ὅπως ὅλοι γνωρίζομε, ἀρχίζει τήν Δευτέρα μετά τήν Κυριακή τῶν Ἁγίων Πάντων καί καταλύεται μετά τό πέρας τῆς αὐριανῆς Θείας

[2] πρβλ. Ματθ. ια΄, 7-9.

Λειτουργίας. Ἡ νηστεία αὐτή τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων εἶναι ἡ ἐλάχιστη καί ἀναίμακτη θυσία πού ἀναλαμβάνομε ἐμεῖς, οἱ ἕνεκεν τοῦ ζήλου καί τῆς αὐτοθυσίας ἐκείνων Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, προκειμένου νά βιώσομε ὅσο μποροῦμε, μαζί μέ αὐτούς, τό ὑπέρτατο θαῦμα τῆς Πίστεώς μας. Νά γίνομε, τό κατά δύναμιν, κοινωνοί καί συμμέτοχοι στόν ἀγώνα πού ἔκαμαν ἐκεῖνοι γιά τήν Ἐκκλησία τοῦ Διδασκάλου τους Ἰησοῦ Χριστοῦ. Νά ὑποπιάσομε τό σῶμα, νά στενοχωρήσομε λίγο τήν σάρκα καί τό φιλόϋλο φρόνημά μας, γιά νά συνευφρανθοῦμε ἀπόψε καί αὔριο στήν ὑπερκόσμια ἀποστολική ἑορταστική πανδαισία. Πολύ μικρός ὁ κόπος πού καταβάλλομε, ἀδελφοί μου, ἀλλά μέγιστο τό ἀντίδωρο πού ἀποκομίζομε. Δίνομε ὀλίγη φθαρτή ὕλη καί κερδίζομε ἀνεκτίμητα ἀγαθά, πού καρπωνόμαστε ἤδη ἀπό τό σύντομο πέρασμά μας ἐπάνω στό φλούδι τῆς γῆς καί συνεχίζομε νά ἀπολαμβάνομε στήν αἰωνιότητα. Οὐράνιους θησαυρούς, τούς ὁποίους «οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει» καί «κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν»[3].

«Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν, ἀναδήσωμεν Πέτρον καὶ Παῦλον;»[4], ψάλλαμε ἀπόψε μέ ἱερόν δέος καί οἱ καρδιές μας σκίρτησαν ἀπό χαρά καί ἐνθουσιασμό. Μέ τί λόγια, μέ ποιά ἐγκώμια, μέ ποιᾶς λογῆς ἐπαίνους νά περιβάλλει τό χοϊκό μας στόμα τόν Πέτρο καί τόν Παῦλο, αὐτούς τούς οὐρανίους ἀνθρώπους καί ἐπιγείους ἀγγέλους, αὐτά τά ἀρραγῆ θεμέλια τῆς Πίστεως, τίς βάσεις τῆς Θεογνωσίας καί τῆς Θεολογίας, τούς ἀμάχητους ρήτορες τῆς ἀληθείας, τούς μύστες τῶν σωτηριωδῶν Μυστηρίων τῆς Χάριτος; Πῶς νά ὑμνήσομε ἐπάξια αὐτούς πού μέ προθυμία, ζῆλο καί αὐταπάρνηση πῆραν ἀπό τά ἴδια τά χέρια τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ τήν «σκυτάλη» τοῦ Σταυροῦ καί, χωρίς νά λογαριάσουν κόπους, θλίψεις και πειρασμούς, διέδραμαν ὅλη τήν Οἰκουμένη, γιά νά διασκεδάσουν τά σκοτάδια τῆς ἀθεΐας, γιά νά καθαιρέσουν τά εἴδωλα τῆς ἀσεβείας, γιά νά διατρανώσουν εἰς «πάντα τὰ ἔθνη»[5] τό σωτήριον ἄγγελμα τῆς Ἀναστάσεως; Σέ αὐτούς ὀφείλομε τήν Ὀρθοδοξία μας, τήν ἑδραίωσή

[3] πρβλ. Ματθ. ς΄, 19-20.

[4] βλ. πρῶτο στιχηρό προσόμοιο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου, Μηναῖον, Ἰούνιος ΚΘ΄

[5] πρβλ. Ματθ. κη΄, 19.

μας στήν Ἀλήθεια, τόν Χριστό, ὁ Ὁποῖος εἶναι ἡ ἀσάλευτη πέτρα, ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν ὑπάρξεών μας.

Ἰδιαίτερα τό Γένος τῶν Ἑλλήνων, καί ἀκόμη περισσότερο ἐμεῖς ἐδῶ στήν μεγαλόνησο Κρήτη, εἴμαστε οἱ πνευματικοί ἐπίγονοι, τά ἐν Χριστῷ τέκνα, τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, τοῦ Μέγιστου Παύλου. Ἐκεῖνος, ὁδηγημένος ἀπό τήν κλήση καί τήν ἐπίνευση τοῦ ἴδιου τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ, ἔριξε τήν σαγήνη τοῦ Παναγίου Πνεύματος στήν ζοφερή θάλασσα ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς εἰδωλολατρικῆς τότε Ἑλλάδος καί ἀνέσυρε, ὡς «πλῆθος ἰχθύων πολύ»[6], τούς προγόνους μας, μετακαλώντας τους ἀπό τήν πλάνη καί τήν ἀσέβεια τῶν εἰδώλων στό «φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον»[7].

Σέ ὅλους ἐμᾶς, τά πνευματικά του παιδιά, ὁ θεῖος Παῦλος ἀπευθύνει τά συγκινητικά καί ἐξόχως τιμητικά λόγια πού ἔγραψε στήν ἐπιστολή του πρός τούς Κορινθίους: «ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε»[8]. Ἐκεῖνον ἔχομε ὡς μέγα πρεσβευτή καί μεσίτη πρός τόν Κύριο, ἀφοῦ εἴμαστε παιδιά του ἀγαπημένα, γιά τά ὁποῖα κοπίασε, μόχθησε, κινδύνευσε, ἀλλά στό τέλος κατόρθωσε νά μᾶς εἰσαγάγει στόν Παράδεισο τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νά μᾶς μπολιάσει στό ἀειθαλές δένδρο τῆς Πίστεως, νά μᾶς παρουσιάσει, ἀναγεννημένους μέ τό Ἅγιον Βάπτισμα, στόν Θεάνθρωπο Λυτρωτῆ Ἰησοῦ Χριστό ὡς μέλη τίμια τῆς Ἐκκλησίας Του.

Ἐμεῖς οἱ Κρῆτες, λοιπόν, ὄχι μόνο μποροῦμε ἀλλά καί ὀφείλομε νά ἔχομε ὡς ἀναφαίρετο καύχημα τήν ἰδιαίτερη πνευματική μας σχέση μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο. Ὁ ὁποῖος ἁγίασε μέ τούς βηματισμούς του καί πότισε μέ τόν ἱδρῶτα του τά χώματα τοῦ νησιοῦ μας. Ὁ ὁποῖος ἀγάπησε τούς προγόνους μας καί ἀγωνίσθηκε γιά νά τούς προσαγάγει στόν Χριστό, νά τούς προσφέρει ὡς σφραγῖδα τῆς ἐν Αὐτῷ ἀποστολῆς του[9].

---

[6] πρβλ. Λουκ. ε΄, 6.
[7] βλ. Ἰωάν. α΄, 9.
[8] βλ. Α΄ Κορ. δ΄, 15-16.
[9] πρβλ. Α΄ Κορ. θ΄, 2.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δέν φύτεψε ἁπλῶς τό δένδρο τῆς Πίστεως στό νησί μας. Δέν ἀντιμετώπισε τήν σωτηρία τῶν κατοίκων του, μέ τήν ἐνσωμάτωσή τους στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὡς μία «τυπική» ἀποστολική ὑποχρέωση. Ἀλλά ἔβαλε βαθειά μέσα στήν ἱερή του καρδιά τήν ἀγάπη καί τόν ἐνδιαφέρον γιά τούς Κρῆτες ὡς παντοτεινή παρακαταθήκη καί χρέος διαρκές καί ἀπαραμείωτο. Γι' αὐτό, ὅταν ἐκεῖνος ἔπρεπε νά φύγει ἀπό τήν Κρήτη καί νά πορευθεῖ στούς ὑπόλοιπους προορισμούς τῆς ἀποστολῆς του, φρόντισε νά ἀφήσει ὡς διάδοχο καί συνεχιστή του τόν γνήσιο καί ἀγαπημένο μαθητή του, τόν Ἀπόστολο Τίτο. Ἐμπιστεύθηκε τούς Κρητικούς σέ χέρια ἱκανά νά ἐπεκτείνουν καί νά ὁλοκληρώσουν τό πνευματικό ἔργο πού ὁ ἴδιος ξεκίνησε. Ἀλλά καί εὑρισκόμενος πλέον μακρυά ἀπό τό νησί μας δέν ἔπαψε οὔτε στιγμή νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν πορεία τῶν νεοφωτίστων Κρητικῶν. Ὄχι μόνο στήν ἀδιάλειπτη προσευχή του πρός τόν Κύριο, ἀλλά καί ἀποστέλλοντας παραινέσεις στόν μαθητή του καί πρῶτο Ἐπίσκοπο Κρήτης, τόν Τίτο. Ἔτσι, στόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης ἔχομε τήν «πρός Τίτον» ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, στήν ὁποία δίδονται ὁδηγίες πρός τόν Πρωτεπίσκοπο τῆς Κρήτης γιά τήν διαποίμανση τῶν πιστῶν τοῦ νησιοῦ.

Κάποιοι ἴσως θά ἀναρωτιοῦνται γιατί οἱ δύο αὐτοί Ἀπόστολοι, ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος, ξεχωρίζουν ἀπό τήν χορεία τῶν Ἀποστόλων καί ἀπολαμβάνουν ἰδιαίτερης τιμῆς ἀπό τήν Ἐκκλησία. Μήπως οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι εἶναι κατώτεροι ἤ μήπως καί ἐκεῖνοι δέν ἄφησαν τά πάντα γιά νά ἀκολουθήσουν τόν Κύριο ὅταν τούς κάλεσε[10]; Ὄχι, δέν ὑφίσταται ζήτημα διακρίσεων, ἀνωτερότητος ἤ κατωτερότητος μέσα στό σῶμα τῶν Ἀποστόλων. Ὅλοι ἀγάπησαν τόν Χριστό, ὅλοι ἀρνήθηκαν τά πάντα, καί κυρίως τόν ἑαυτό τους καί τά θελήματά τους, γιά νά Τόν ἀκολουθήσουν καί νά γίνουν οἱ Μεγαλοκήρυκες τῆς Ἀναστάσεώς Του σέ ὅλο τόν κόσμο.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὅμως, θέλησε νά προβάλει ὡς χαρακτηριστικά παραδείγματα, ὡς συγκλονιστικά πρότυπα, τούς δύο Πρωτοκορυφαίους τῶν Ἀποστόλων. Ὄχι γιά νά τιμήσει ἐκείνους, ἀλλά γιά νά διδάξει μέ τά πρόσωπά τους τήν ἀνθρωπότητα. Γιά νά τούς

[10] βλ. Ματθ. ιθ΄, 29.

καταστήσει διαρκῆ παραδείγματα μετανοίας καί μεταστροφῆς. Γιά νά πεῖ, μέσω αὐτῶν, στούς ἀνθρώπους κάθε ἐποχῆς, ὅτι ἐκεῖνο πού ἐπιβραβεύεται, καί τελικά ἐκεῖνο πού ἁγιάζει τόν ἄνθρωπο, δέν εἶναι ἡ ἀναμαρτησία -ἰδιότητα ἄλλωστε πού ἀνήκει μόνο στόν Θεό- ἀλλά ἡ εἰλικρινής μετάνοια καί ἀλλαγή φρονήματος καί τρόπου ζωῆς.

Τοποθετώντας τούς δύο Ἀποστόλους, τόν Πέτρο καί τόν Παῦλο, στήν κορυφή τῆς ἀποστολικῆς τάξεως, ὁ Κύριος ἀπέρριψε γιά τήν Ἐκκλησία Του κάθε ἔννοια ἤ ὑπόνοια ψευτοευσεβισμοῦ ἤ, ὅπως καθιερώθηκε νά λέγεται στήν Δύση, «πουριτανισμοῦ». Ὁ «πουριτανισμός» αὐτός τῆς Δύσεως, τόν ὁποῖο συναντοῦμε κυρίως στούς Προτεστάντες, ἐν μέρει δέ καί στούς Ρωμαιοκαθολικούς, ἀποτελεῖ προσβολή πρός τόν Θεό. Ἀφοῦ ἀρνεῖται τήν δύναμη τοῦ ἐλέους καί τῆς φιλανθρωπίας Του καί σφετερίζεται τό μοναδικό προνόμιο τῆς δικαιοκρισίας Του. Ἀπό τόν «πουριτανισμό» αὐτό ἔχουν προέλθει οἱ ἀπαράδεκτοι χαρακτηρισμοί «καλός» καί «κακός» ἄνθρωπος, οἱ ὁποῖοι προσβάλλουν τήν ὀντολογία τῆς «κατ᾽ εἰκόνα» Θεοῦ[11] δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί τήν θεολογία ὁλόκληρης τῆς Δημιουργίας, ὅπως μαρτυρεῖται στό βιβλίο τῆς Γενέσεως: «καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν»[12].

Ὁ Θεός λοιπόν δέν ἔκαμε τίποτε κακό ἤ στρεβλό. Πολύ περισσότερο δέν ἔκαμε «κακούς» ἀνθρώπους. Τό μόνο κακό εἶναι ἡ ἁμαρτία, δηλαδή ἡ παρακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πού ἁμαρτάνει δέν εἶναι οὔτε μπορεῖ νά λέγεται «κακός». Εἶναι πλανημένος, εἶναι παραστρατημένος, ἔχει χάσει τήν ζωοποιό του σχέση μέ τόν Θεό καί τούς ἀδελφούς του, ἀλλά παραμένει στό ἐπίκεντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐκκλησίας καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ τόν καταδιώκει, ὅπως λέγει ὁ ἱερός Ψαλμωδός[13], «πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς» του μέχρι νά τόν ὁδηγήσει στήν αὐτογνωσία, τήν αὐτοκριτική καί τήν μετάνοια.

Ἡ μετάνοια ὅμως δέν κηρύσσεται τόσο μέ τά λόγια ὅσο διδάσκεται μέ τό παράδειγμα. Ἡ δύναμη τοῦ παραδείγματος εἶναι ἀσύγκριτα μεγαλύτερη ἀπό τίς μεγαλόστομες ρητορεῖες καί τούς

[11] βλ. Γένεσ. α΄, 26.
[12] βλ. Γένεσ. α΄, 31.
[13] βλ. Ψαλμ. ΚΒ΄, 6: «καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταί με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».

ἔντεχνους λόγους. Καί τά παραδείγματα τοῦ Πέτρου καί τοῦ Παύλου εἶναι ἀπό τά πλέον συγκλονιστικά μέσα στήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας. Τά παραδείγματα δύο ἀνθρώπων πού, ἄν καί καλοπροαίρετοι, ἄν καί «σκεύη ἐκλογῆς», ὑπέπεσαν σέ βαρύτατα παραπτώματα, προσέβαλαν βάναυσα τόν Θεόν, τήν δικαιοσύνη καί τήν ἀγαθότητά Του. Μέ τήν μετάνοιά τους ὅμως ὄχι μόνο ἀποκαταστάθηκαν στήν σχέση τους μαζί Του, ἀλλά καί ἔγιναν οἱ πλέον ζηλωτές καί ἐνθουσιώδεις Ἀπόστολοί Του, ἔχοντας σέ ὅλη τους τήν ζωή τήν πτώση τους ὡς διαρκῆ ἀφορμή γιά μεγαλύτερους ἀγῶνες καί αὐτοθυσία, προκειμένου νά εὐχαριστήσουν τόν Θεό πού κάποτε εἶχαν λυπήσει.

Ποιός ἀλήθεια δέν συγκλονίζεται κάθε φορά πού ἀκούει στά Εὐαγγέλια τῶν Ἁγίων Παθῶν τή φοβερή ἄρνηση τοῦ Πέτρου, ὁ ὁποῖος, σέ μιά στιγμή ἀδυναμίας καί ὀλιγοπιστίας, φοβήθηκε ἕνα κοριτσάκι, μιά δούλη, στήν αὐλή τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καί ἀρνήθηκε «μεθ' ὅρκου» τόν Διδάσκαλό του Ἰησοῦ Χριστό; Ἀλλά καί ποιός δέν συμπάσχει καί δέν συστενάζει μέ τόν μέγα αὐτό Ἀπόστολο, ὅταν, ἐρχόμενος στά σύγκαλά του, ἁρπάζεται ἀπό τήν σωστική σανίδα τῆς μετανοίας καί κλαίει πικρῶς γιά τό μεγάλο του αὐτό ὀλίσθημα[14]; Ναί, λοιπόν. Αὐτός, ὁ γιά λίγες στιγμές ἀρνησίχριστος, μέ τήν μετάνοια ἀποκαθίσταται στό ἀποστολικό ἀξίωμα καί μετά τήν Ἀνάσταση δέχεται τήν ἀρχιερατική ἐντολή ἀπό τό στόμα τοῦ Κυρίου: «ποίμαινε τὰ πρόβατά μου»[15].

Ἀκόμη συγκλονιστικώτερη εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, γιά τόν ὁποῖο ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός σέ ἕνα ὕμνο γράφει τά ἑξῆς φαινομενικά ὀξύμωρα καί παράδοξα λόγια: «Ὑβριστὴς καὶ διώκτης τῆς Ἐκκλησίας γέγονας, Παῦλε παμμακάριστε...»[16]. Ναί, ἀδελφοί μου. Ὁ παμμακάριστος καί μέγας Παῦλος ὑπῆρξε διώκτης καί βλάσφημος καί ἐκπορθητής τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἐμφορούμενος ἀπό ζῆλο «ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν»[17], ὅπως ὁ ἴδιος ἐξομολογεῖται στίς ἐπιστολές του, καταδίωκε τήν Ἐκκλησία, θεωρώντας ἐσφαλμένα ὅτι ὁ Χριστός ἦταν

[14] βλ. Ματθ. κς΄, 69ἑπ.
[15] βλ. Ἰωάν. κα΄, 16.
[16] βλ. Δοξαστικόν Στιχηρῶν Ἰδιομέλων τῶν Ἀποστόλων, ψαλλομένων εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ Ἁγίου Ἐλαίου.
[17] πρβλ. Ρωμ. ι΄, 2.

ἕνας λαοπλάνος πού ἀπομάκρυνε τούς Ἰσραηλίτες ἀπό τήν πίστη στόν ἕνα καί μοναδικό Θεό. Εἶχε γίνει ὁ φόβος καί ὁ τρόμος γιά τούς πρώτους Χριστιανούς τῶν Ἁγίων Τόπων. Τό ὄνομά του προκαλοῦσε ἀποστροφή σέ κάθε πιστό μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Μέ ἐντολή τοῦ ἑβραϊκοῦ Συνεδρίου ἔκανε ἐφορμήσεις στούς τόπους συνάξεως τῶν πιστῶν. Τούς συνελάμβανε καί τούς ὁδηγοῦσε στά Ἱεροσόλυμα γιά νά δικασθοῦν ἀπό τό Συνέδριο. Δραματική εἶναι ἡ ἀφήγηση τοῦ διά λιθοβολισμοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Πρωτομάρτυρος Στεφάνου στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων[18]. Καί ἀκόμη πιό δραματική ἡ ἀναφορά ὅτι ὁ Παῦλος, Σαῦλος τότε, «ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ»[19].

Αὐτός λοιπόν «ὁ ποτὲ μὲν διώκτης Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος»[20] ἔμελλε νά γίνει ὁ πρωτόθρονος τῶν Ἀποστόλων. Διότι ὅλες οἱ ἁμαρτίες του δέν ἦταν ἱκανές νά ἀλλοιώσουν τήν οὐσία καί τήν φύση τῆς ὑπάρξεώς του, ἡ ὁποία εἶχε πλασθεῖ ἀγαθή καί «καλή λίαν», κατά τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Διότι ὅταν ὁ Κύριος τόν κάλεσε νά ἐγκαταλείψει τόν ρυπαρό βίο τῆς ἀσεβείας καί τῆς ἀπιστίας καί νά γίνει Ἀπόστολός Του στά ἔθνη, ἐκεῖνος ἀμέσως ὑπάκουσε στό θέλημά Του.

Αὐτή, ἀδελφοί μου, εἶναι ἡ διαχωριστική γραμμή, ἡ εἰδοποιός διαφορά ἀνάμεσα στό καλό καί τό κακό. Ἡ προσήλωσή μας στό Ἅγιο Θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅ,τι θέλει ὁ Θεός εἶναι καλό. Καί ὅ,τι ἀντιβαίνει στίς βουλές Του εἶναι κακό καί πρέπει νά ἐκριζώνεται ἀπό τίς ὑπάρξεις μας.

Γι' αὐτό καί ὁ Πάνσοφος καί Φιλάνθρωπος Κύριός μας θέλησε οἱ Πρωτοκορυφαῖοι Ἀπόστολοί Του νά εἶναι οἱ δύο αὐτοί ὁμοιοπαθεῖς μέ ὅλους ἐμᾶς ἄνθρωποι, πού δέν ἦταν «ἀλάθητοι» -μόνον ὁ Θεός εἶναι ἀλάθητος- πού δέν ἦταν ἄμεμπτοι, πού εἶχαν καί ἐκεῖνοι, ὅπως ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς, τίς στιγμές τῆς ἀδυναμίας καί τοῦ κλονισμοῦ τους. Ἀλλά μέ τήν μεταστροφή τους ἀπέδειξαν ὅτι τά πάντα, μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, εἶναι δυνατά γιά ἐκεῖνον πού πιστεύει[21], γιά ἐκεῖνον πού ἀγωνίζεται, γιά ἐκεῖνον πού ἀντιστέκεται στούς πειρασμούς, πού καθημερινά μετανοεῖ καί σηκώνεται κάθε φορά ἀπό τίς πτώσεις του

[18] βλ. Πράξ. ς΄, 8 καί ἑπ.
[19] βλ. Πράξ. ζ΄, 60.
[20] βλ. τέταρτον τροπάριον τῆς Λιτῆς, Μηναῖον, Ἰούνιος ΚΘ΄.
[21] βλ. Μάρκ. θ΄, 23.

καί διορθώνει τά λάθη του καί εὐθυγραμμίζει τήν ζωή του μέ τό Θέλημα τοῦ Κυρίου.

Αὐτό εὔχομαι γιά ὅλους ἐμᾶς, ποῦ συναχθήκαμε ἀπόψε στήν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Παύλου, πού καυχᾶται ὡς Ἱερόν Μετόχιον τῆς ἱστορικῆς καί ἡρωικῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου. Τήν ὁποία μέ πολύ ζῆλο καί πολλή ἀγάπη διακονεῖ καί εὐπρεπίζει, μέ τήν εὐχή καί τήν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Εὐγενίου, ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἄνθιμος Μαντζουράνης, ὁ καλός οἰκοδεσπότης τῆς ἀποψινῆς μας προσευχητικῆς συνάξεως, τόν ὁποῖο ἀπό καρδιᾶς εὐχαριστοῦμε γιά τήν εὐγενική πρόσκλησή του νά παρευρεθοῦμε ἐδῶ καί νά ἀπευθύνομε τά μηδαμινά μας λόγια στήν ἀγάπη σας.

Μέ τίς πρεσβεῖες τῶν Ἁγίων Ἐνδόξων Πανευφήμων καί Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου, καί πάντων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, νά εἶναι τά ἔτη ὅλων σας πολλά, καλά καί εὐλογημένα, φωτεινά καί ἔμπλεα τῆς Χάριτος καί τοῦ ἀπείρου ἐλέους τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, «Ὧ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν».

